

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1818: Πραγματοποιείται η πρώτη μετάγγιση ανθρώπινου αίματος, στο νοσοκομείο Guy Hospital του Λονδίνου. Μέχρι τούδε γίνονταν μόνο μεταγγίσεις αίματος ζώων.

1915: Κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, αρχίζει η τρίτη μάχη της Αρτουά, στην οποία χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά δηλητηριώδη αέρια κατά των Γερμανών.

1926: Ο Χένρι Φορντ ανακοινώνει στο προσωπικό της αυτοκινητοβιομηχανίας του την απόφασή του να καθιερώσει το οκτάωρο και την πενήνταετηρ εβδομαδιαία απασχόληση.

1982: Η Σοφία Σακοράφα πετυχαίνει παγκόσμιο ρεκόρ ακοντισμού στα Χανιά, με βολή στα 74,20 μ. Ο προηγούμενος Έλληνας που κατείχε παγκόσμιο ρεκόρ ήταν το 1970 ο Χρήστος Παπανικολάου στο άλμα επί κοντώ (5,49 μ.).

1995: Για πρώτη φορά μετά το 1974, ελληνικά πολεμικά αεροσκάφη συμμετέχουν στην ετήσια άσκηση της Κυπριακής Εθνοφρουράς, στο πλαίσιο του ενιαίου αμυντικού δόγματος.

2003: Με επιστολή του προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τού ζητά συνάντηση για το θέμα των Νέων Χωρών. Έξι μέρες αργότερα, ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, με επιστολή του προς τον κ. Χριστόδουλο, ζητά προς έγκριση τον κατάλογο των υποψηφίων Μητροπολιτών. Προειδοποιεί, επίσης, την Εκκλησία της Ελλάδος, ότι εάν εξακολουθήσει να αρνείται να εφαρμόσει τη Συνοδική Πράξη του 1928 θα ανακαλέσει την παραχώρηση της διοίκησης των Μητροπόλεων της Βόρειας Ελλάδας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1897: Ουίλιαμ Φόκνερ, αμερικανός συγγραφέας, που βραβεύτηκε με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1949. (Η Βουή και το Πάθος) (Θαν. 6/7/1962)

1903: Μαρκ Ράθκο, αμερικανός εικαστικός καλλιτέχνης, από τους κορυφαίους εκπροσώπους του αφηρημένου εξπρεσιονισμού στη ζωγραφική. (Θαν. 25/2/1970)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1849: Νικήτας Σταματελόπουλος, γνωστότερος ως Νικηταράς ο Τουρκοφάγος, ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης. (Γεν. 1782)

1970: Έρικ Μαρία Ρεμάρκ, γερμανός συγγραφέας. (Ουδέν νεώτερον από το δυτικόν μέτωπον) (Γεν. 22/6/1898)

2003: Φράνκο Μοντιλιάνι, διαπρεπής ιταλός οικονομολόγος, βραβευμένος με Νόμπελ το 1985. (Γεν. 18/6/1918)

Νικήτας Σταματελόπουλος (1782 – 1849)

Γεννήθηκε το 1782 στο χωριό Τουρκολέκα Μεγαλόπολης και ήταν γιος του κλέφτη Σταματέλου Τουρκολέκα και της Σοφίας Καρούτσου, αδελφής της γυναίκας του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Κατά μία άλλη εκδοχή, γεννήθηκε το 1784 στο χωριό Νέδουσα Μεσσηνίας. Σε ηλικία 11 χρονών βγήκε στο κλαρί με την ομάδα του πατέρα του και στη συνέχεια εντάχθηκε στο σώμα του πρωτοκλέφτη Ζαχαριά Μπαρμπιτσιώτη, του οποίου αργότερα παντρεύτηκε την κόρη Αγγελίνα.

Η ανδρεία και τα σωματικά του προσόντα τον οδήγησαν το 1805 στη ρωσοκρατούμενη τότε Ζάκυνθο. Εκεί εντάχθηκε στο ρωσικό τάγμα, που πολέμησε τον Ναπολέοντα στην Ιταλία. Αργότερα, επέστρεψε στη Ζάκυνθο για να υπηρετήσει αυτή τη φορά τους Γάλλους, που είχαν καταλάβει το νησί. Στις 18 Οκτωβρίου 1818, ενώ βρισκόταν στην Καλαμάτα, μυσήθηκε στη Φιλική Εταιρεία. Με τον θείο του Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και τον Παπαφλέσσα συνέβαλε στην προετοιμασία του Εθνικού Ξεσπικισμού και στις 23 Μαρτίου 1821 μπήκε στην Καλαμάτα μαζί με τους άλλους στρατιωτικούς αρχηγούς.

Από την αρχή ενστερνίσθηκε το στρατηγικό σχέδιο του Κολοκοτρώνη για την κατάληψη της Τριπολιτσάς και πήρε μέρος σε όλες τις επιχειρήσεις για την κατάληψη του διοικητικού κέντρου των Οθωμανών στην Πελοπόννησο. Διακρίθηκε στη Μάχη του Βαλτεσίου (12 Μαΐου 1821), ενώ αποφασιστική ήταν η συμβολή του στη Μάχη των Δολιανών (18 Μαΐου 1821), όπου ανέδειξε στο έπακρο τις στρατιωτικές του ικανότητες. Επικεφαλής μόλις 600 ανδρών κατανίκησε τον στρατό του Κεχαγιάμπε που ανήρχετο σε 6.000 άνδρες και σχεδόν τον αποδεκάτισε. Γι' αυτόν τον πραγματικό του άθλο, οι συμπολεμιστές του τον ονόμασαν «Τουρκοφάγο».

Μέχρι το τέλος του Αγώνα ο Νικηταράς ήταν στην πρώτη γραμμή, πολεμώντας είτε στην Πελοπόννησο είτε στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα,

όπου συνεργάστηκε με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο και τον Γεώργιο Καραϊσκάκη. Πήρε μέρος στην Άλωση της Τριπολιτσάς (23 Σεπτεμβρίου 1821) και ήταν από τους λίγους αρχηγούς που αρνήθηκε να συμμετάσχει στη διανομή των λαφύρων.

Διακρίθηκε στη Μάχη του Αγιονομίου (26-28 Ιουλίου 1822), που αποτελειώσε τη στρατιά του Δράμαλη δύο μέρες μετά τη Μάχη στα Δερβανάκια. Η ανιδιότητα του ανδρός φάνηκε για μία ακόμη φορά, όταν από το πλήθος των λαφύρων της μάχης πείστηκε να δεχθεί ένα πανάκριβο σπαθί, το οποίο αργότερα προσέφερε στον έρανο για την ενίσχυση του Μεσολογγίου. Κατά τη διάρκεια του Εμφύλιου Πολέμου τάχθηκε στο πλευρό του Κολοκοτρώνη, αλλά φρόντισε πάντα να επιδιώκει τον συμβιβασμό και τη συνεννόηση.

Μετά την Απελευθέρωση τάχθηκε στο πλευρό του Καποδίστρια κι έγινε ένας από τους στενότερους συνεργάτες του Κυβερνήτη. Πήρε μέρος στην Δ' Εθνοσυνέλευση του Άργους (1829), ως πληρεξούσιος του Λεονταρίου. Επί Όθωνος περι-

έπεσε σε δυσμένεια, επειδή υποστήριζε το αντιπολιτευόμενο Ρωσικό Κόμμα. Προφυλακίστηκε το 1839 ως αρχηγός συνωμοτικής ομάδας, αλλά στη δίκη του (11 Σεπτεμβρίου 1840), αθωώθηκε ελλείψει στοιχείων. Εντούτοις, η κράτησή του παρατάθηκε με αποτέλεσμα να υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη η υγεία του και σχεδόν να τυφλωθεί. Αποφυλακίστηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1841 και αποτραβήχτηκε με την οικογένειά του στον Πειραιά.

Μετά την εξέγερση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 του απονεμήθηκε ο βαθμός του υποστράτηγου και έλαβε μία τιμητική σύνταξη, η οποία ήταν ο μόνος πόρος της ζωής του. Το 1847 διορίστηκε μέλος της Γερουσίας και δύο χρόνια αργότερα, στις 25 Σεπτεμβρίου 1849, έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 67 ετών. Ο Νικηταράς απέκτησε δύο κόρες κι ένα γιο, τον Ιωάννη Σταματελόπουλο, που ακολούθησε καριέρα στρατιωτικού. Άφησε Απομνημονεύματα, τα οποία υπαγόρευσε στον εθνικό δικαστή Γεώργιο Τερτσέτη.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Η ελευθερία των Αρχαίων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

Αραγε το κατά Τριάντη «σύνδρομο Ρεπούση», σύνολο συμπτωμάτων και σημείων που σχετίζονται με την ίδια εικόνα, στην αρχή για το συνωτισμό στη Σμύρνη, αργότερα για τον «εθνικό μύθο του χορού του Ζαλόγγου», μετέπειτα για την απόσυρση διάταξης από το αντιρατσιστικό νομοσχέδιο που πρότεινε την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων και των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, προσφάτως για το πογκρόμ των «νεκρών γλωσσών» -και ποιος ξέρει για πόσα άλλα ακόμη- θα συνεχίσει με τον υπερφίλο ρεβιζιονισμό του να αναστατώνει τις ζωές μας ή θα συνωθηθεί στην προβλήτα της λησμοσύνης μας, ως ξεπερασμένη ιδεολογική νοοτροπία που αποκάλυπτα επιχείρησε -και νομοτελειακά αποσοβήθηκε- να επιβληθεί στην Παιδεία και την κοινωνία μας;

Αραγε η κ. Ρεπούση μίλησε ως πανεπιστημιακός δάσκαλος ή ως εκπρόσωπος ενός προοδευτικού πολιτικού χώρου που διαθέτει στις τάξεις του φωτισμένους και σκεπτόμενους ανθρώπους; Ενδεχομένως η ενασχόλησή της με την πολιτική να της αποστέρησε τη γνώση πως σε πολλές χώρες της Ευρώπης -Ολλανδία, Πορτογαλία- τα Αρχαία διδάσκονται υποχρεωτικά στα Γυμνάσια της θεωρητικής κατεύθυνσης, το ίδιο και στο Λουξεμβούργο, ενώ σε επτά άλλα κράτη περιέχονται στο μαθητικό πρόγραμμα ως μάθημα επιλογής σε εξειδικευμένα σχολεία.

Εύστοχα σημείωνε το Σάββατο ο Δημήτρης Σεβαστάκης ότι «στον πυρήνα της λαϊκιστικής κορόνας (Ρεπούση-Ανθίμου) περί Αρχαίων Ελληνικών, κατοικεί μια σκληρότατη μνημονιακή κουλτούρα ενός νέου και ακτύπητου εθνικισμού που ο πολιτισμικός ιμπεριαλισμός του εμπορίου επιβάλλει εξαφάνιση κάθε ετερότητας».

Φαντάζομαι την αμχανία και την μνήμη του ελληνολάτρη Ισπανού Χουάν Κοδέρχ, καθηγητή στο πανεπιστήμιο St Andrews (Ηνωμένο Βασίλειο), που γράφει τις ειδήσεις στην ιστοσελίδα του στα Αρχαία Ελληνικά... «Δεινότατος φόνος (γλώσσας) εν τω Κοινοβουλίω...».

«Η Ρεπούση αδικεί τον εαυτό της» υπογραμμίζει ο ακαδημαϊκός Θανάσης Βαλτινός, «αγγίζει ζέοντα θέματα με επιπόλαιο τρόπο, δηλώνει ότι τα Αρχαία Ελληνικά δεν τη βοήθησαν ή δεν της χρησίμευσαν σε τίποτα. Αν είναι έτσι, πρόκειται για αναπηρία. Είμαστε μονάδες ενός κόσμου που κατεβαίνει αργά στη βαθιά κοίτη της γλώσσας και της μνήμης του κι αυτή τη ροή δεν μπορεί να την κόψει κανείς».

Κατηγορηματικά ως προς τη σπουδαιότητα της υποχρεωτικής διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από την Α' Γυμνασίου, με πρωτότυπα κείμενα αυξανόμενης, ανά επίπεδο, δυσκολίας, είναι η Μαρία Ευθυμίου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Να αποτελούν για όλους τους μαθητές μάθημα εξέτασης σε τελικές εξετάσεις απόκτησης απολυτηρίου Γυμνασίου και Λυκείου».

Πώς επιχειρηματολογούσε πριν από χρόνια ο αείμνηστος Ι.Θ. Κακριδής υπέρ της οφειλής για διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στα παιδιά μας; «Στην αρχαία Ελλάδα για πρώτη φορά στα χρονικά του κόσμου ανακαλύφθηκε ο άνθρωπος ως αξία αυτόνομη, ο άνθρωπος που θέλει να κρατιέται ελεύθερος από κάθε λογής σκλαβιά, και υλική και πνευματική. Για τους Έλληνες, ο στοχασμός είναι κι αυτός ελεύθερος για τα πιο τολμηρά πετάματα του νου και της φαντασίας. Η ελεύθερη πράξη και η ελεύθερη σκέψη είναι άγνωστα στον εξωελληνικό κόσμο».